

Posudek vedoucího diplomové práce

Václav Kotrman, *Karibská krize a její mezinárodní souvislosti na stránkách vybraného českého (československého) a zahraničního tisku*, Katedra historie, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Liberec 2010, 157 stran

Václav Kotrman se ve své diplomové práci rozhodl analyzovat – v rámci limitů, daných diplomovým úkolem – příčiny, průběh a důsledky karibské krize (v jejím širším rozměru, tj. v letech 1959-1962) a, zejména, analyzovat reflexi těchto událostí na stránkách českého (československého), tedy komunistického, a zahraničního, tj. svobodného tisku; současně se, jako jakýsi doplněk, pokusil zahrnout do práce i vzpomínky dvou pamětníků. Ve své práci vycházel především ze studia rozsáhlé odborné literatury české a anglo-americké provenience, a to jak z odborných monografií, tak z časopiseckých studií; kromě toho analyzoval některé vydané prameny, memoáry a, přirozeně. československý i zahraniční denní tisk a časopisy (*Rudé právo*, *Svobodné slovo*, *Lidová demokracie*, *Dikobraz*, *Mladý svět*, *The Times*, *The Daily Express*, *The New York Times*, *The Washington Post*).

Hned na úvod posudku je třeba říci, že se jedná o zdařilou diplomovou práci. Vzhledem k tomu, že Václav Kotrman prostudoval relevantní množství odborné literatury (včetně dnes již „klasických“ prací Johna L. Gaddise, Roberta M. Quirka, Thomase G. Patersona, Arthura J. Schlesingera Jr. a dalších), porozuměl velmi dobře podstatě složitých peripetií tzv. kubánské krize (v regionálním kontextu i v kontextu mezinárodních vztahů obecně) a v pro potřeby práce přiměřeném rozsahu své závěry prezentoval; navíc tak učinil čtivým a kultivovaným způsobem.

Také hlavní část Kotrmanovy práce je velmi zajímavá – diplomant nejprve načrtl jakousi stručnou „zprávu o stavu československého tisku“ v padesátých a šedesátých letech minulého století a poté se konkrétně věnoval jednotlivým novinám a jejich prezentaci událostí ze dnů 24. až 30. října 1962 (podobně si počínal u dvou československých časopisů a dvou zahraničních periodik – viz výše). Závěry, k nimž Kotrman dospěl, nejsou nijak překvapivé, ale přesto cenné – například rozdíly v dikci a míře protiamerického zaměření u *Rudého práva* a *Lidové demokracie* by možná čtenáři čekali větší, než jaké ve skutečnosti byly (autoři *Lidové demokracie* se dokonce podle Kotrmana „vyhnuli úpadku odbornosti“, příznačného pro *Rudé právo*, přičemž „konstatovali spíše holá fakta“, většinou bez

zesměšňování Západu, a navíc své články obohacovali o zmínky týkající se apelů na vyřešení krize ze strany katolické církve... Poměrně cenné jako analýza obsahu novin jsou i Kotrmanovy pokusy o stylistický rozbor textů československých novin, stejně jako jeho analýza způsobu zpravodajství západního tisku.

V zásadě lze shrnout, že bylo-li hlavním cílem Václava Kotrmana zpracovat a doložit, do jaké míry se od sebe lišila interpretace téže skutečnosti v rozdílných geopolitických oblastech a v zemích s různým politickým systémem, potom jednoznačně uspěl. Nejenže tisk z komunistického Československa nahlížel a hodnotil kubánskou krizi výrazně jinak než většina novin ve Spojených státech amerických a ve Velké Británii, rozdíly se navíc projevovaly i mezi deníky téhož státu. Zajímavým „doplňkem“ Kotrmanovy práce by nepochybně bylo rozšíření práce o studium reflexe kubánské krize na televizních obrazovkách a v rozhlase; na to však diplomatovi, jak sám přiznává, nezbyl čas a navíc to nebylo přímou součástí diplomového úkolu.

Na závěr bych rád řekl, že práce Václava Kotrmana splňuje všechny podmínky pro diplomovou práci na Přírodovědně-humanitní a pedagogické fakultě v Liberci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Hodnocení práce: výborně

V Liberci, 26. srpna 2010

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.